

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April -2019 (Old Course)
VEDANTASASTRA (ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોને અનુવાદ સાથે સમજાવો.	(૧૪)
Que-1	(૧) અત્રાથ શબ્દ આનન્ત્યાર્થઃ પરિગૃહ્યન્તે નાધિકારાર્યઃ બ્રહ્મજિજ્ઞાસાયા અનધિકાર્યત્વાત્। મહગલસ્ય ચ વાક્યાર્થ સમન્વયાભાવાત્। અર્થાન્તર પ્રયુક્ત એવં હ્યથશબ્દઃ શ્રુત્યા મહગલપ્રયોજનો ભવતિ। પૂર્વપ્રકૃતાપૈક્ષાયાશ્ચ ફલત આનન્તર્યાવ્યતિરેકાત્। સતિ ચાનન્તર્યાર્થત્વે યા ધર્મજિજ્ઞાસા પૂર્વ વૃત્તિં વેદાધ્યનં નિયમેનાપેક્ષત એવં બ્રહ્મજિજ્ઞાસાપિ યત્પૂર્વવૃત્તં નિયમેનાપેક્ષતે તદ્વક્તવ્યમ્। (૨) તત્પુનર્બ્રહ્મ પ્રસિદ્ધમપ્રસિદ્ધં વા સ્યાત્। યદિ પ્રસિદ્ધં, ન જિજ્ઞાસિતવ્યમ્। અથાપ્રસિદ્ધં નૈવ શક્યં જિજ્ઞાસિતુમિતિ। ઉચ્યતે - અસ્તિ તાવદ્બ્રહ્મ નિત્યશુદ્ધબુદ્ધમુક્તસ્વભાવં, સર્વજ્ઞં, સર્વશક્તિસમન્વિતમ્। બ્રહ્મશબ્દસ્ય હિ વ્યુત્પાદ્યમાનસ્ય નિત્યશુદ્ધત્વાદયોઽર્થોઃ પ્રતીયન્તે, બૃહતેર્ધાતોર્યોનુગમાત્। સર્વસ્યાત્મત્વાચ્ચ બ્રહ્માસ્તિત્વપ્રસિદ્ધઃ। (૩) યાસ્કપરિપઠિતાનાં તુ 'જાયતેઽસ્તિ' ઇત્યાદીનાં ગ્રહણે તેષાં જગતઃ સ્થિતિકાલે સંભાવ્યમાનત્વાન્મૂલકારણાદુત્પત્તિ સ્થિતિનાશા જગતો ન ગૃહીતાઃ સ્યુરિત્યાશઙકયતે, તન્મા શઙકીતિ યોત્પત્તિર્બ્રહ્મણસ્તત્રૈવ સ્થિતિઃ પ્રલયશ્ચ ત એવ ગૃહ્યન્તે। (૪) નનુ જ્ઞાનં નામ માનસી ક્રિયા। ન, વૈલક્ષજ્યાત્। ક્રિયા હિ નામ યત્ર વસ્તુસ્વરૂપનિરપેક્ષૈવ ચોદ્યતે, પુરૂષચિત્તવ્યાપારાધીના ચ। યથા - 'યસ્યૈ દેવતાયૈ હવિર્ગૃહીત સ્યાત્તાં મનસા ધ્યાયેદ વષટ્ કરિષ્યન્' ઇતિ। 'સંધ્યા મનસા ધ્યાયેત્ (એ.બ્રા.૩/૮/૧) ઇતિ ચૈવમાદિષુ। ધ્યાનં ચિન્તનં યદ્યપિ માનસં તથાપિ પુરૂષેણ કર્તુમકર્તુમન્યથા વા કર્તુ શક્યં, પુરૂષતન્ત્રવાત્।	(14)
પ્રશ્ન-૨	આદિ શંકરાચાર્યના જીવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	(૧૪)
Que-2	Write a detailed note on the life of આદિશંકરાચાર્ય। અથવા/OR	(14)
પ્રશ્ન-૨	વેદાન્તદર્શનના મુખ્ય આચાર્યોના દાર્શનિક મતો દર્શાવો.	(૧૪)
Que-2	Write Philosophical ideas of main Acharyas of વેદાન્તદર્શન. અથવા/OR	(14)
પ્રશ્ન-૩	શંકરભાષ્ય અનુસાર "અથાતો બ્રહ્મજિજ્ઞાસા" સૂત્રને સમજાવો.	(૧૪)
Que-3	Explain "અથાતો બ્રહ્મજિજ્ઞાસા" Sutra as per શાંકરભાષ્યમ્. અથવા/OR	(14)
પ્રશ્ન-૩	શંકરાચાર્યના પ્રમુખ સિદ્ધાંતોનું તત્વાવલોકન કરો.	(૧૪)
Que-3	Appreciate Philosophically the main doctrines of the શાંકરભાષ્યમ્.	(14)
પ્રશ્ન-૪	શંકરભાષ્ય અનુસાર "શાસ્ત્રયોનિત્વાત્" સૂત્રને સમજાવો.	(૧૪)
Que-4	Explain "શાસ્ત્રયોનિત્વાત્" sutra as per શાંકરભાષ્યમ્. અથવા/OR	(14)
પ્રશ્ન-૪	બ્રહ્મસૂત્રમાં ચતુઃસૂત્રીના સ્થાન અને મહત્વની ચર્ચા કરો.	
Que-4	Discuss the place and importance of ચતુઃસૂત્રી in area of બ્રહ્મસૂત્ર.	
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો:	(૧૪)
Que-5	Write short notes on any two of the following: (૧) સૂત્ર - ભાષ્ય - અધિકરણમ્ (૨) અધ્યાસઃ (૩) શ્રીમદશંકરાચાર્યસ્ય ભાષ્યશૈલી (૪) શ્રીમદશંકરાચાર્યસ્ય ગ્રન્થા:	(14)
